

saae den Situation tilveiebragt. Jeg har fulgt med dem, der her i Thinget førte Demokratiets Sag, og hvorefter jeg har troet, at de burde været gaaede en anden Vej, har jeg dog erkjendt; at dersom Demokratiet nogenlunde skal kunne haabe paa at komme til at styre her i Landet, maatte det først forsøge, om ikke hver især kan indskrænke sin store Visdom og uorderordne sig en fælles Beslutning; men saalænge vi ikke kunne komme dertil, mine Herrer! bliver det ikke Andet end det Sædvanlige, at Demokratiet falder i Spjøg og Gaffelse fra hinanden, ligesom det har gjort hver Gang før, naar der har foreligget store Spørgsmaal for det. Jeg skal tillade mig, da jeg har været Vidne til, hvad der er foregaaet her; saalænge Rigsdagen har staaet, nu at gjenkalde i Deres Erindring nogle Episoder af vort Rigsdagsliv. (Hjortstet Tale i Salen). De Herrer kunne gjerne staae mig for at maatte tale saa høit; De kunne jo gaa udenfor, naar De ikke kunne tale sagtere. (Før manden ringer). Ja, det forstyrrer mig virkelig i høi Grad.

Formanden: Den ærede Tales Bemærkning er fuldstændig berettiget.

Winther: Dengang 5te Juni-Grundloven fik det første Knæk ved vor Grundlovsforandring i 1855; var det meget ivrige Folkemænd, der hjalp til at faae det sat igjennem, men i hvilken Grad de hurtig fortrød det, ville De maaske erindre, naar De huske paa, at endnu i det samme Møde, hvori de vedtog Grundlovsforandringen, indgav de en Adresse til Hans Majestæt Kongen om, at han igjen vilde give dem de Rettigheder, som de før en halv Time siden selv havde givet ud af deres Haand. Dette var det første Knæk paa 5te Juni-Grundloven. I 1863 — ja, mine Herrer! da var det ogsaa en 3—4 meget ivrige Folkemænd, hvoraf de to endnu have Sæde i dette Thing, som hjalp til at faae denne Forsatning vedtagen i Rigsraadet; og der var et Par andre Mænd med, som nu ikke mere ere her. At denne Forsatning ikke bragte noget Godt for Danmark, tror jeg, at man nu er saa temmelig enig om, og jeg tror ligeledes, at disse Mænd maaske ligesaa godt som mangen Anden have fortrudt, hvad der dengang skete. Komme vi saa til 1864—66, hvem var da Skyld i, at de Forandringer skete, hvorefter man kan sige, at den almindelige Valgret fik sit første Banesaar? Det var en hel Del fællelige Mænd ud af Folkets Midte, der gav sig ud for at være særdeles ivrige Demokrater, og som jeg tror ogsaa den Dag idag, forsaavidt de ere her tilstede, regne sig selv til de gode Demokrater. Man tillade mig at spørge: hvad er Skyld i, at vi nu sidde i det Uføre, hvori vi sidde, Andet end de Bestemmelser, der bleve tagne den Gang? Det kunde altsaa være ganske rimeligt, om man nu var kjed af dette Resultat, forsaavidt man er

Demokrat. Men hvad er det, der nu skal til, at ske? Vi have i en ikke kort Marvælle set, at der er blevet gjort Forsøg paa at indskrænke Folkethingets Indflydelse, navnlig den Indflydelse, der ifølge Grundloven er givet den paa Finantsloven; man har villet have, at det andet Thing skulde være fuldstændigt ligeberettiget med Folkethinget, og man har i den Anledning ment at kunne paastaa, at alle Love, ogsaa finantfælle Love, naar det blot ikke er den egentlige Finantslov, kunne ligesaa godt behandles først i Landstinget som i Folkethinget. Nu gjøres der her fra Folkethingets Flertals Side eller det saakaldte Flertals Side — vil jeg hellere sige, thi jeg er bange for, at det holder ikke ud til Enden, men jeg mener det, der hidtil har været Flertal — gjeldende, at der maatte fordras, at hvis der skulde ske en rigtig Udvikling her i Landet, maatte Regjeringen staa i god Overensstemmelse med Folkethinget, som den Udførelse, der var den egentlige Folkerepresentation, og man maatte altsaa fra Regjeringens Side heller ikke ville gjøre nogen Indskrænkning i den Fortrinnsret, som Folkethinget ifølge Grundloven har gennem Finantsloven. Men nu høre vi, at Regjeringen ikke vil anerkjende dette; den siger, at Folkethinget ikke er Folkets Representation, men at dertil hører tillige Landstinget. Nu er der her en Del Mænd, som ingenlunde ville erkjende, at dette er Tilfældet, og som i temmelig stærke Udtryk have misbilliget Regjeringen; ja, jeg synes, at de endogsaa have været temmelig nergaende mod Regjeringen f. Ex. i disse Bestyrdninger; at det blot var, fordi de vilde være Ministre; at de ikke vilde vige deres Pladser. Men efterat disse Mænd have givet Ministrene er Del Ubhageligheder; udtale de sig med stor Anerkjendelse om den Lillid, som de have til disse Mænds Fædrelandsfærlighed, der skulde bringe dem til at gaa bort fra Labretterne, som de imidlertid efter de samme Mænds Mening synes at klynge sig til, blot fordi de ville være Ministre. Der synes efter min Mening at være noget ubesynderligt Modsigende i hele denne Udvikling, som jeg forøvrigt nu ikke længere skal opholde mig ved. Der er som sagt nu en Del af de Mænd, der bestandig have givet sig ud for ivrige Demokrater, der paastaa at de ere det, og som true med, at saafremt de maatte være her om et Aar, og Spørgsmaalet da skulde komme til at ligge for, da skulde man blot se, hvorledes de vilde stille sig. Men nu, da Spørgsmaalet ligger for, ere de borte; uagtet de have den mest grundløse Mistillid til Regjeringen, ere de ikke med til at gaa imod Regjeringen, og jeg veed virkelig ikke, hvad det er for Grunde, de angjøre. Jeg kunde ikke rigtig fatte, hvad det var for Grunde; jeg ved ikke om det laa i Grundens Uholdbarhed eller i min Indskrænkethed — jeg skal gjerne indrømme, at det maaske kan være det Sidste. Men, mine Herrer, jeg er bange for, at de af Demokraterne, som nu